

1. Thome Rhadini, Placenti:
ni, oratio in Mart.
Lutherum, Coloniae 1520
2. De Snekijs J. M. Cornelys
sermones, Roslochi 1517
3. Hoeck Straßca J. J. tract.
magistralis, de quarentibus
auxiliam a maleficiis
Coloniae 1510
Legnis J. Pappel.
4. Bulla contra Errores
Mart. Lutheri et
sequarium, Romae, 1520

51
Replika. J. Sylvestri

Præfati. sacri Palatii apo-
stolici magistri Ad. S. Mar-
tinum Luther Ordinis
Eremitarum.

**Sacrarum Literarum Professoꝝi Fratri Martino Luther
Ordinis Heremitarū / Frater Silvester de Puerio Ordinis
Predicatorū Sacri pallatij Aplici Magister S.**

Salum te esse optarim Martie charissime. cū reso-
lutione tuarū positionū. etiā tuā responsionē ad
nostrū Dialogū excepi. Qua ex te. etsi me acriter
et q̄dē artificiosissime tāgas. itē etiā pūgas. ⁊ q̄n-
ta clam fieri potuit eloquētia et vi de honestate q̄sieris. Quia
tū tuum sp̄m Pōtifici se subūcientē primo oculorū pietu ioc-
cundissime vidi / nec non conclusionem. quā hereticam nota-
tā reuocatā. cor meū adeo in te dilatatū est. et amorē dulcedie
cōmolitū. vt aliud exturbare me deinde potuerit nihil. Cū tū
hinc in me ea que ad me dedisti tot cōtulissē. que in me et in
mea dicta tela adegeris. et quanta latenter arte. tantum mi-
ratus. vt in me expleri miraculum nequeat. adeo. vt cum om̄i
sis arte ⁊ colore Rhetoris vsus ip̄am quoq; artē hac arte cela-
re volueris. vt te astrueres nolle in loquēdo meis artib⁹ vti cū
posses. Immo aliquā me effinxisti inepte. ne pfectus fictor ha-
beri posses. Sed missa sint eiusmōdi. dicam⁹ vō. q̄ cū dicta mea
vtcūq; in om̄i orderē et pupugeris. in me tū om̄ia pene tua tela
cōiurant. me petūt. Et quidē contorquēte nō Theologia. nō
philosophia. sed p̄polita et astutij assueta Rhetorica. q̄ ver-
ba mltū. vitatē parū curat. mō populares aures iflectat. Ea
ppter. cū lōge plura ī me. q̄ ī mea dicta. spicula iecerit. nūc ea
q̄ in me. p̄pediē vero ea q̄ in mea dicta iacula vibraſti et cōtor-
sisti. vitatis munimie ceu scuto tectus reijciā. eo vl̄ maxie. q̄
vehemēter exoptē speculatiē dūtaxat tecū agere. Quod eq̄dē
mox aggrediar. q̄ primū. s. ex p̄metarijs illis ī q̄b⁹ me submersi
sti emerſero. Ita vō optari hec mea dicta capias. vt nō ī spū
supbie vl̄ iracūdie. sed excusatiōis poti⁹ edita. et plerūq; etiā ioc-
ci gr̄a. salua sp̄ eminēte sciētie Christi charitate. Que visa tua
ad Pōtificē hūilitate. itē et obseruātia (modo non fingas) nup
in te mea ex mēte pullulauit. Cū em̄ meū velle sit Pōtificis (vt
par est) si Pōtifici p̄sentis. atq; cōmunicas. itidē tecū faciā ne-
cessē ē. Quāq; theorice Bellū igēs. salua. vt dixi. charitate mi-
hi tecū sit. Igit. vt p̄termiſsis exordijs re ip̄a exordiar. inprime
me taxab⁹s. q̄ n̄ ad te dialog⁹ supcilioſ⁹ sit. ⁊ tractatu tu pli-

ro (ne tuis v̄bis vsus dicā verbosissimo) pene p̄tinne ī me īp̄in-
gis. q̄ bili et effrenata colera affect⁹ excandueri. q̄ q̄ iuste et
merito id agas. ex his paucis accipe. Ego em̄. q̄q̄ v̄bis ⁊ or-
bis dñi nr̄i sp̄otaneo m̄ere inq̄sitor. ac p̄inde siue ordinarie siue
delegato iure īspectatib⁹ ad fidē iudex. ad te resp̄osa dedi. non
p̄pter te tm̄. quin poti⁹ p̄pter alios. v̄l maxie rudiores. in q̄b⁹
tu⁹ sermo sensim: vt cācer: serpebat. nō sec⁹ q̄ p̄tra Dōatū aut
Faustū. aut Manicheū. Adeo tua v̄ba Romanā ecclia. itē et
Rhomānū Pōtificē inpm̄is. oīm iudicio grauit̄ īpetebāt. ac si
talia ī lucē dedisses. q̄si mox ad Bohemos p̄migratur⁹. aut ma-
gnū aliquod ac latēs adhuc scisma p̄palatur⁹. Ea p̄pter sti-
mulos ac clauos tuos simpliciū gratia ⁊ vniuersi popli Chri-
stiani. nō aut te p̄pter. retundendos existiaueri. Et nihil eo
m̄ius cū nō ex bili ⁊ colere feroze (vt astruis) s̄ dei zelo īprimē
et tuēde v̄itatis gr̄a. ac demū interuētū fidelitatē: q̄ Rhomāo
Pōtifici iureiurando tuli: ad te breuissimū dialogū edidissē.
Inprimis eū discutiendū p̄ eos. ad q̄s attinet. curavi. ne forte
grau⁹ q̄ par erat te īpetiuissem. Adde. q̄ tui ord̄is nomē. cui
(meo ⁊ oīm iudicio) plurimū dedecor̄ eras allatur⁹ (vtinā aut
faxit de⁹ fallax) subtrici Quod v̄tiq̄. si colerico humore effere-
buissem (vt scrib̄) nō effecissē. Deniq̄. v̄bi p̄ viros graues p̄
Bata sūt mea. ī lucē dedi. Quid ergo malivolētie. v̄l (vt ita di-
cā) excādescētis colere toties me arguis. q̄ nihil nō discussum
nō p̄batū. nō laudatū pri⁹. extuleri: Tu v̄o. q̄ vis. vt Ch̄m in
te detonātē audiam⁹. vide q̄ modeste. q̄ hūiliter. q̄ charitatē
q̄ reuerēter Mḡro sacri pallaciū scripser̄. q̄ ad me de hōestan-
dū. ex sentētia et ex cōparatōe. quāta potuisti arte. caliditate
mēdatō vs⁹. tandē cū nihil tibi v̄ltra euomēdū sup̄esset. p̄m̄ia-
t⁹ es. q̄ me īpostez tāta modestia nō excipies (te ei ais cohibui-
sti) nisi armatio: me ī harenā p̄tulero. Et q̄dē iteri. q̄a de armē
sermo se ītulit. ī harenā his telis īstruct⁹ descendā. deo duce. ⁊
comite v̄itate. q̄ nisi te oīm iudicio strauero. et demōstraro (q̄
tm̄ Theologice dictū volo) demōstrauero inq̄: q̄ tua dicta he-
resim cōplicant. nolo viuere. Sed de his nunc satis.

¶ Deinde v̄o toto pene libello tuo irriser̄. q̄ nihil p̄bem. q̄ cū
Thōa meo nudē v̄bis vtar Qd̄ q̄ iuste facias. cūctē mea itue-
tib⁹ liq̄t. q̄ppe. q̄ et ī exordio et ī calce dialogi aptissime docui me
nihil aliā tūc efficere voluisse. nisi positōes p̄tra tuas po. ī pub-

licū afferre. siml vt cavere didicisset simplices tuas falsitates
et a te tua fundamenta extorq̄re q̄ itidē nudas tuas positioes
nob̄ ituleras. z adeo amphibologicas vt p̄plures ī eaz̄ pleris
q̄. nihil nisi p̄sumptionē et audaciā et eiusmōi intueri possent.
Hoc aut̄ ex p̄te feci. q̄a null⁹ est tā insan⁹. q̄ nostra p̄ferat tuis
et nō p̄ferat. Itē etiā tu ī p̄bationē tuoz̄. maximā pharaginē
edidisti. in q̄ liq̄at. q̄d valeas vere. et q̄d tecū / in q̄a etiā diuīa
eloquia copiosissime quidē / sed tñ more declamatorio citas / z
adeo sapiēter / vt pene nihil p̄posito et īstituto tuo attineat s̄z
neq̄ illud miraclo adscripseri / Quippe / q̄ me et Thomastros
(vt tuo vtar irrisorio vocablo) et Thomā ip̄m irrideas et cri-
mīeris / q̄ distinctioib⁹ assueti / his crebro vtimur / O magnū
Thomistarū dedec⁹: imo maximā glam / Tu em̄ / q̄ tua doctrīa
mūdū inouatur̄ putas / et enersuz antiq̄rū monimēta / dñ scri-
pturas indistincte itelligis / q̄si nihil equocatōis aut analogie
cōtineāt. p̄sequēter aut̄ cōfuse itelligas et scribas z doceas ne-
cesse ē Quod vtiq̄ ista tua magna pharago p̄barit / in qua tu
is dict⁹ ita coherēt tua q̄ citas testiona / sicut cat⁹ et sine a in
culeo / Tibi p̄pterea ē illud Sophisma / nihil et chimera / liti-
gāt in sacco / tue scilicet p̄fusa pharaginē / Itēz aut̄ atq̄ itēz / z
ad nauſcā repetit / q̄ sim v̄ Thomista et aristotelic⁹ et q̄ p̄ter
Thomā nihil mea v̄bare doleāt / Quod equidē quando ad te
scripsi / oportunū z satis mihi fuisse astruxerī / ad tibiū maledic-
tis p̄tradiciendū / Visur⁹ es aut̄ euestigio / an ego q̄q̄ : et forte
lōge meli⁹ q̄ tu: manū ferule subduxerī / z an sim pur⁹ Thomi-
sta / v̄ Jurista / aut Canōista / aut Paulista / aut certe Sophi-
sta / Qm̄q̄ etiā si diuī thomā solū familiarit̄ nouissē / nō plus
asseriberē p̄bro / quod me z q̄dē v̄issime Tōista vocitas / q̄ ce-
cus pri⁹. deīde lumīe decorat⁹ a Chrō phariseoz̄ maledictionē
asscripserit / q̄a pharisei Joāne euāgelista teste: ei maledixerūt
dicētes. Tu discipul⁹ eius sis / idest Ihesu Christi / o maledic-
tionē et obprobriū singulare / esse discipulū Chri / aut etiā di-
cit̄ Thome / Cui⁹ doctrīa velis. nolis. p̄ eccliam Romanā cri-
brata ē et p̄bata. nō quasi Canonica. sed tanq̄ morib⁹ et fidei
Catholice cōformis. Et q̄ Sūm⁹ Pōtifex Innotētī⁹ / excepta
scriptura Canonica: doctrīe Sctōrū oīm antefert dicēs hui⁹
S̄ doctor̄ sapiētia p̄ ceteris. excepta Canonica. habz p̄prietā
et v̄borū. modū dicendorū. veritatē Sententiarū. ita vt nūq̄. q̄

eū tenuit. inueniat a tramite vitatis deuiasse. et qui eū impug-
navit. semp fuit de vitate suspectus. Quid ergo cōtra Thomā
faciūt p̄sumptuosorū z sciolorū latrat? Vide an tuus Ordo
peritiorē aut sanctiorē habuerit. quē seq̄ris. quū magnus Biza-
rion elegāter eructauerit. diuū Thomā iter sc̄tōs doctissimū
inter doctos sc̄tissimum. Immo: teste vitate q̄ Christ⁹ est: Be-
ne scripserit. nisi forte mihi Augustin⁹ obijciat. sed oporteret
p̄us vestra iurgia sopiri. Tu vō postergato nō Thomā mō. sed
Doctore alio quilibet quāta vis sc̄titate p̄polleat. ad pbandū. q̄
Roman⁹ Pōtifer decernēdo de fide et morib⁹ possit errare. in-
niterē bacculo harūdineo tuā manū terebraturo. s. Abbati Si-
culo. viro olim rebelli z scismatico. q̄ i Basilea: vbi Basiliscus
pullulauit: pileū iniquitatē emeruerit. q̄ etiā. quēadmodū Sa-
thanas. i omī suo ope suā antiquā superbiam redolet. ita et ip̄e
in omī sua doctria redolet suū scisma. ex q̄ re cogit interdū ine-
ptias docere. cū secum nō habeat veritatē. que etiā a te in hac
re in tuā tuiq; Ord̄is ignominiam p̄scripta est. Nepe ait quod
Pōtifice maxio et cōcilio de fide dissidētib⁹. ei standū esset. cui-
us ratiōes essent meliores. Irrefragabilē virū cui inniteris.
irriso diuo Thomā in re tanti momēti. apud quē eccliaz insuf-
ficiēter institutā dixeris. q̄ppe cū euenire possit litigiū. q̄ eccle-
sia terminare nō possit. Quis em̄ inter Pōtificem et concilium
iudicabit. vtr ratiōes sint potiores. nisi aut idē sit iudex i cau-
sa propria aut infideles vel ecclesiam vniversālē iudicem cum
tuo Siculo facias. ac pinde ab extremis terre om̄es vetulas
cōuocem⁹. ne ille desint apud q̄s est v̄a fides. Sed q̄a eiusmōdi
ad alium tractatū attinet. missa sint. Adijcis z Gersonē in tui
munimē. q̄ et ip̄e de potestate Pōtificis pessime sensit. et scrip-
sit nō modo apud Thomā lumē mūdi. sed apud Doctores tui
ord̄is. et apud Canones. Hi Doctorelli: cū te faciāt de Ro-
mana ecclia superbe sentire: et multi alij. q̄ equo anio nō ferūt
eam esse caput ecclesiarū. sunt tibi Martine frater multorum
erratū causa. Quid aut mirū. q̄ Thomā nihilipendas. cū et
Aristotelem ipsum. quē tota natura (vt ita dixerim) mirat. et
cui⁹ vitate: Boetio teste: nihil clari⁹. et in cui⁹ doctria siue i lo-
gicis. siue in physicis. siue i moralib⁹. hacten⁹ sit nulla iuēta fal-
sitas. p̄ter id qd nō certe. s; eodē teste dubitative. de mūdi eter-
nitate sēsit. tu adeo dehonestas vt tu⁹ deberes v̄bis erubescere

Reliquū est ergo, ut te auctore, q̄si altero archita, v̄l Platōe,
aut Pithagora, nō thomā mō aut aristotelē, sed Doctoz oīm
q̄ celebrāt, cū ascriptoz celestib⁹, tū etiā nō ascriptoz, scripta
in meli⁹ cōmutem⁹, q̄si nescij rex incōsiderate scripserit, et pō
tifices inaniter idulserit venias. Occurrit nūc dictū illud tuū
q̄ me cū scripte diue prudētiane, aut egregij martire Sebastiani
irrides, q̄si ego his vulgi opiniōib⁹ sum pbatur⁹, q̄ ecclia per
venias pcedat aniarū liberationē a purgatorio. Nō citabo an
tra v̄l scriptas, sed autores tales, q̄s si negabas, negaberis et
dānaberis. Qm̄ v̄o tu subtiliter pbaueris tuap Clemētina ci
tata, ppediē videbis. Illud tū nō silebo mō, q̄ reuera egregi⁹
apparuiſti Cāonista. Et q̄ oīm sc̄toz doctrīas asp̄nari, iesti
mabilē et imēsam molē i glosula, et q̄dem male itellecta, fun
dasti. S; ut dimittā Thomā, z ad ppria me p̄uertā, crebro me
adulatore vocas, q̄ q̄dē purgare erubescō, tibi tū alioz gr̄are
sp̄deri: q̄ ea q̄ de Pōtifice max: scripsi: mīora sūt v̄tutib⁹ ei⁹ p
sonalib⁹: Cū aut verū ptuleri (teste clero et poplo Rhomano
ac toto pene orbe) q̄ temeritate de itentōe mea iudicare p̄sumē
Quin et ptes meas egi: si te ip̄erentē, Pōtificē, cui fidē ex Chri
stiana religiōe et ex pprio iureiurādo debeo reieci. An nō eque
licet mihi cū v̄itate ad defensionē laudare Pōtificē, quē tu q̄n
tū ad te attinet graui fedasti, sicut et tibi cū falsitate bñ male
dicere? In q̄ re oīm, q̄s vnq̄ legerē, palmā triūphūq; reportas
Qd̄ aut̄ dice p̄ Germaniā tuā id dici, s; q̄ adulatorie docueri
tūdeo me tibi illud nō credere, s; poti⁹ q̄ mea scripta, z i hac re
z i alijs, maiori honori et reuerētie i Germania sūt q̄ tua, z for
te q̄ eē possint, pbaueri ista facillie, z de meis i sphaera ac theo
ricē p̄metarijs, et de aurea rosa, et Siluestria, et epitomate ca
p̄oli, q̄ lipse ex legato publice legit: vt accepi: z de alijs nisi tū
erē q̄ sup̄bū aut vanū me aclamares video aut nūc te itez q̄re
ll̄ agere, q̄ te Pōtifici iuidio sū efficiā, s; vtinā tua scripta, z tu
um aliqd, q̄ taceo, nō te pōtifici tm̄, s; vniuerso orbi ch̄ano i
fensū fecerit ego ei meo more, si v̄e et hūiliter se serē, p̄ virib⁹ te
iunabo, nec vana loqz, ingētē ignē palleaz folliclis p̄citasti, et
mō dice, q̄ silēdo te eripe hīc neqas, vtinā te scires eripe b̄dis z
dulcib⁹ v̄b̄, s; q̄ deteri⁹ dixerū: ad p̄oū excusatōnē, noua euo
mē z falsa z scādaloſa, q̄b⁹ tū nūcū scutū apponē, q̄si nō asser
tie s; disputatiē loq̄r, ac si leue et nō graue pctm̄ sit, talia ex

dubietate disputare et deinde te ad futurum periculum. quasi ad singulare
periculum. reduce. quod te tuus ille scismaticus forte docuerit. Nec tamen
iterum volo romanorum me scelesti patronum vocites. ut interrogando
mirari. sed magis sibi romanae doctrine non patronum quidem. sed professorem
et magis. et per viros defensorem. sed ut dialogum nostrum persequimur. scri-
be te nescire an alium in Italia et alium in Germania. habeam? Roma quod
sed ego dissentiam ab his qui sunt in Germania mei. sed hac in re haud tibi
crediderim. Quippe qui puto quod alios eoque ut me false cites. et sicut
nostra. ita et aliena prave intelligas. siue ingenium siue affectum eius
causam putari. Et qui te recte intelligere inficiari neque. in obliquum de-
torques. Et ne me ad auras loqui putes. ubi causa. unum aliquid in
medium deducam. Reuolue oro diligentius: si lubet: verba mea et diligenter
adverte. an ex his haberi possit. quod pauper. sine veniali peccato.
elemosina negari non possit ut mihi falso ascribitur. in qua re. grati ver-
bositate me insequeretur. cum non silvester. sed martinus illud somniarit
Si me intellexisti. quod illud ne cogitavi quidem. Cur protra me tot me-
dacia perfoluis? Si vero me non intellexisti. ingenio: sobriore lectore et
studio. te ad dice. impingis quod in me mirabiliter. et de Philargiria
et de ambitu dignitatum. quod eius rei gratia adulatorius verbis applau-
dit ad quod aliud nihil dixerim. nisi quod mei cordis secreta. tu forte ex-
ploratoria tenes. quam ipse teneam. Si tamen de dignitatibus agitur. scio
me iuvenem Episcopatum. cum sextentum aureum. reiecisse. Forte autem ex se-
nectute delirius / aliquando potero a meo instituto. quod quodraginta septem
annis et eo amplius in vita regulari virilitate tenui. mollicie deflecti
sed nec officium ipsum quod domini nostri munere persequi. me aut quasiuisse aut ap-
petuisse scito sed tamen gratias egisse: Breui autem: si aduixero: me tibi et
mundo ostensurus dixerim. quod in medijs globis flammarum. cum deliciis et
diuicijs. tamen etiam dignitatum et illecebrarum. neque tactus sum neque affla-
tus. Tu vero ais. quod christum in me loquentem non audio. sed neque ego vocem eius
audio in te. propter unam quam te pontifici perstraxisti. sed aliud quiddam in te mi-
hi garrit. unum: aut in neutro nostrum christus loquitur. aut alii surdus vel ob-
audiens est oremus christum ut secundum modum eius itonem: scribit autem me ex sug-
gestione loqui declamantium venias: eorumque me exhibere patronum: sed
quod longe in hoc quod a veritate aberres nouit omnino prescienter deum cum ne verbo
quidem. ne apicibus dixerim. quod quod a quis eorum exceperim. vivit dominus quin
eos a principio minoristas putari. Ad id vero quod me de heresi Doct-
ristarum notas: cum dixeris: a quo sit dispositio ad dei gratiam requisita po-
teris verum ferre iudicium? Nunc vero te ante propletum (ut aiunt) euage

liū cōsignasti. Petis item. cū qua Ecclia de cōceptiōe v̄ginis
fentiā. Dico aut̄ me nescire. cū qua. credere aut̄ q̄ cū Rōana.
Cū ex scriptis ei⁹ mihi mea sententia fluat. Cū vero decisa res
fuerit. sciā cum qua. Interim aut̄ credam cum ducētis sexa-
ginta sex Doctoribus. quorū nōnulli sunt ordinis tui. te aut̄
cū tuo olim scismatico relinquā crediturū. vt placet. Adūcis
vt nil odiosum dimittas. et de Benhelio q̄si ordo p̄dicatorū
illū īsequat̄. et nō vnīuersitas Parisina. et Colonien̄. et cetere.
Quis aut̄ eū tueat̄. v̄itas. an Hebrei. an Chrysostom⁹. an vtri-
q̄. nescio. Vnū t̄m scio. quod officia mea. q̄ sunt viri iusti ⁊ mi-
sericordis ignoras. Asscribis quoq̄ mihi. q̄ Entellum me esse
effinixerim. cū ego Daretā t̄m. et hoc gratia ostentatiōis viriū
et puocatiōis in pugnā. nomīarim. Nūc aut̄ tibi illud Hiero-
nymi ad Augustinū dico. Memēto Daretū et Entelli. Entel-
lū etate grauē. Iuuetā leuis Dares in vanū risit. statim penas
datur⁹. Scribis postremo. me p̄ voto meo facultatē baptisan-
di te assumere. ⁊ quecūq̄ aīo meo īsederit noīa imponēdi. Sz
reuera nomē tuū ppriū ego nunq̄ extuli. Effert̄ v̄o illud pas-
sim tui Didis patres. Sunt q̄ plura alia q̄ in me tela contor-
ques: Martine: sed iā anim⁹ indignat̄. has res sordidas euo-
luere. p̄sertim cū nō amaro aīo. sed pleraq̄ ioco. pluriā inter
excusandū ptuleri. Interi me accingē ad dicta tua q̄ pluriā
explodēda. Pro aut̄ te: si Ch̄m amas: ne pl⁹ sapias q̄ opor-
tet. sed ad sobrietatē. Et quā cepisti viā perābules. iugiter et
p̄seueranter. Quod si feceris. puto q̄ etiā in mesīs auditurus
Christum loquentem. et forte Sylvestro. quē nūc horres. tūc
amicū fideliorē habiturus es neminem. Vale.

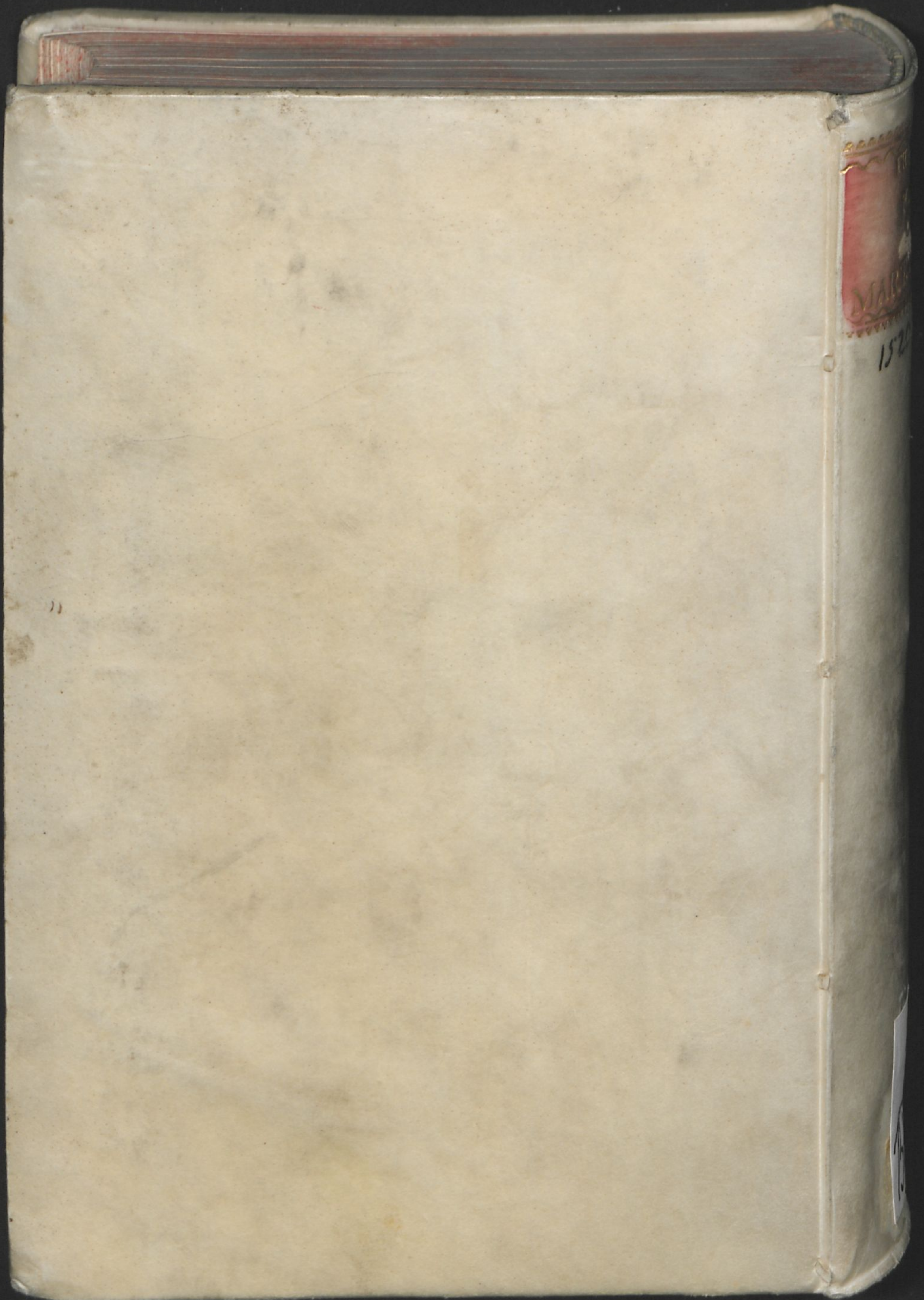
¶ Finis.

1917
AB: 154775

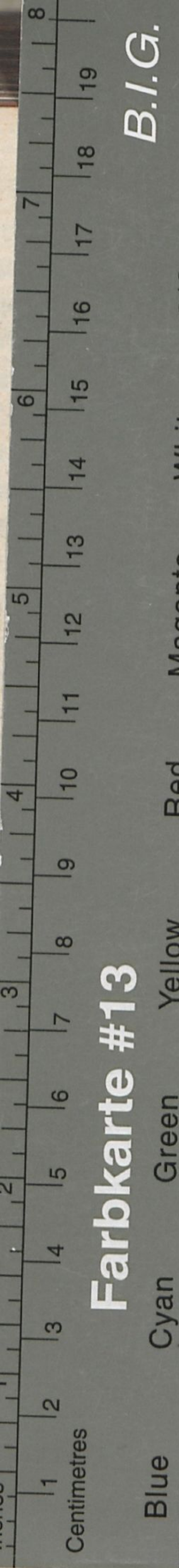
(x 2217736)

187

VIAR
152

B.I.G.

Farbkarte #13

5

**Replika. J. Sylvestri
Præfati. sacri Palatii apo-
stolici magistri Ad. S. Mar-
tini Luther Ordinis
Eremitarum.**

